

Standard 4.2

Företagens interna kapitalutvärdering

Föreskrifter och allmänna råd

**RAHOITUSTARKASTUS
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISION**

INNEHÅLL

1 Tillämpning	4
2 Syfte	9
3 Internationella regelverk	11
4 Rättsgrund	12
5 Principer för intern kapitalutvärdering	14
5.1 Pelare 2 kontra pelare 1	14
5.2 Intern kapitalutvärdering som ett led i den interna styrningen	16
6 Utformning av intern kapitalutvärdering	17
6.1 Krav på intern kapitalutvärdering	17
6.2 Intern kapitalutvärdering som process	18
6.3 Ledningens ansvar för den interna kapitalutvärderingen	19
6.4 Intern kapitalutvärdering som ett led i lednings- och beslutsprocessen	21
6.5 Oberoende och regelbunden översyn av den interna kapitalutvärderingen	22
6.6 Riskexponeringen utgångspunkt för den interna kapitalutvärderingen	23
6.7 Intern kapitalutvärdering en samlad process	23
6.7.1 Risker som till en del täcks in av pelare 1	25
6.7.2 Risker som faller utanför pelare 1	28
6.7.3 Omvärldsrisker	32

6.7.4	<i>Sammanfattning av användningen av stresstester i den interna kapitalutvärderingen</i>	33
6.8	Proaktiv kapitalutvärdering	35
6.9	Utgångspunkter för bedömningen av riskrelaterat kapitalbehov	36
6.10	Små instituts bedömning av riskrelaterat kapitalbehov	37
6.11	Stora instituts bedömning av riskrelaterat kapitalbehov	39
6.11.1	<i>Användning av kvantitativa modeller</i>	40
6.12	Resultatens validitet	41
7	Särdrag i värdepappersföretagens interna kapitalutvärdering	42
8	Övergångsbestämmelse	44
9	Rapportering till Finansinspektionen	45
10	Definitioner	46
11	Ytterligare information	49
12	Bilaga: Kort om tillsynen i pelare 2	50

1 TILLÄMPNING

Institut som omfattas av standarden

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(1) Denna standard tillämpas på följande företag under tillsyn enligt 5 § i lagen om Finansinspektionen (587/2003):

- kreditinstitut
- värdepappersföretag
- fondbolag som bedriver verksamhet enligt 5 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder (48/1999) (kapitalförvaltande fondbolag)
- den sammanslutning av andelsbanker och det centralinstitut som avses i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001).

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(2) I standarden används beteckningen institut (i betydelsen tillsynsobjekt) för alla juridiska personer som standarden gäller.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(3) Med företagsgrupp avses i denna standard en koncern som står under gruppbaserad tillsyn samt sammanslutningen av andelsbanker.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(4) Med fondbolag avses i denna standard kapitalförvaltande fondbolag.

Tillämpning på den interna kapitalutvärderingen i enskilda institut

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(5) Föreskrifterna om intern kapitalutvärdering i denna standard skall tillämpas på följande institut:

- kreditinstitut
- värdepappersföretag
- fondbolag.

Tillämpning på gruppbaserad intern kapitalutvärdering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(6) Med finansiell företagsgrupp avses enligt kreditinstitutslagen en koncern som består av koncernens moderkreditinstitut eller utländska moderkreditinstitut, ett sådant kreditinstituts moderholdingföretag som inte är ett värdepappersföretag (*den finansiella företagsgruppens moderföretag*) samt sådana dotterföretag till moderföretaget som är kreditinstitut, utländska kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag (*den finansiella företagsgruppens dotterföretag*). Med koncern, moderföretag och dotterföretag avses detsamma som i bokföringslagen (1336/1997) samt med dem jämförbara utländska koncerner, moderföretag och dotterföretag. Med *finländsk finansiell företagsgrupp* avses en företagsgrupp vars moderföretag är en finländsk juridisk person. Med *undergrupp* avses en finansiell företagsgrupp vars moderföretag är dotterföretag till moderföretaget i en finansiell företagsgrupp.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(7) Kraven på *gruppbaserad intern kapitalutvärdering* skall primärt i varje finansiell företagsgrupp tillämpas på det högsta finländska moderkreditinstitutet. Kraven på *gruppbaserad intern kapitalutvärdering* gäller i regel inte moderföretag i undergrupper till finländska finansiella företagsgrupper.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(8) Kraven på *gruppbaserad intern kapitalutvärdering* gäller de högsta finländska moderkreditinstituterna i finansiella företagsgrupper på det sätt som anges nedan i styckena 9–10. Moderföretag i undergrupper till finländska finansiella företagsgrupper omfattas av kraven på *gruppbaserad intern kapitalutvärdering* på det sätt som anges i stycke 11 nedan.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(9) Följande kreditinstitut skall tillämpa föreskrifterna i denna standard i sin *gruppbaserade interna kapitalutvärdering (krav på gruppbaserad intern kapitalutvärdering)*:

- a) moderkreditinstitut i finansiella företagsgrupper
- b) kreditinstitut vars moderholdingföretag har sitt säte i Finland och som har den största totala balansomslutningen av moderholdingföretagets dotterkreditinstitut
- c) kreditinstitut vars moderholdingföretag har sitt säte i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) och för vilka båda följande villkor uppfylls:
  - i moderholdingföretagets hemstat finns inget utländskt kreditinstitut som hör till den finansiella företagsgruppen
  - kreditinstitutets balansomslutning är större än något annat sådant dotterkreditinstituts eller utländskt dotterkreditinstituts balansomslutning som har sitt säte i en EES-stat
- d) kreditinstitut om vilka Finansinspektionen med de myndigheter i andra

EES-stater som svarar för tillsynen över utländska kreditinstitut som hör till den finansiella företagsgruppen har avtalat att Finansinspektionen är den myndighet som svarar för den gruppbaseade tillsynen över de utländska kreditinstituten och att finsk lag skall tillämpas på den gruppbaseade tillsynen.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(10) Kravet på gruppbasead intern kapitalutvärdering gäller dock inte dotterkreditinstitut till sådana kreditinstitut som avses i stycke 9 eller någon annan typ av dotterföretag till finländska holdingföretag än den typ som avses i stycke 9.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(11) Utan hinder av stycke 10 gäller kravet på gruppbasead intern kapitalutvärdering kreditinstitut som har såsom dotter- eller ägarintresseföretag eller vars moderholdingföretag har såsom dotter- eller ägarintresseföretag minst ett sådant utländskt kreditinstitut, utländskt företag jämförbart med fondbolag enligt lagen om placeringsfonder eller finansiellt institut som är beläget i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(12) Kravet på gruppbasead intern kapitalutvärdering gäller inte kreditinstitut om vilka Finansinspektionen med de myndigheter som svarar för tillsynen över andra utländska kreditinstitut som hör till den finansiella företagsgruppen har avtalat att en behörig myndighet i en annan EES-stat svarar för den gruppbaseade tillsynen över kreditinstitutet.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(13) Krav på gruppbasead intern kapitalutvärdering gäller värdepappersföretag och fondbolag på samma sätt som kreditinstitut enligt styckena 9–12.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(14) Krav på gruppbasead intern kapitalutvärdering gäller inte värdepappersföretag vars moderkreditinstitut är auktoriserat i en EES-stat eller vars moderholdingföretag har sitt säte i en EES-stat och samtidigt är moderföretag till kreditinstitut auktoriserade i EES-stater, om kreditinstitutet står under gruppbasead tillsyn.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(15) Vad som sägs om värdepappersföretag i stycke 14 skall på motsvarande sätt tillämpas på fondbolag.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(16) Centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker skall tillämpa föreskrifterna i denna standard på sammanslutningens interna kapitalutvärdering. På sammanslutningen som företagsgrupp tillämpas bestämmelserna om gruppbasead intern kapitalutvärdering. På centralinstitutet för sammanslutningen skall då på motsvarande sätt tillämpas det som sägs om moderföretag i finansiella företagsgrupper och på juridiska personer inom sammanslutningen det som sägs om företag som hör till

finansiella företagsgrupper.

Tillämpning på enskilda institut i en finansiell företagsgrupp

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(17) På ansökan av moderföretaget i en finansiell företagsgrupp kan Finansinspektionen bevilja enskilda kreditinstitut i gruppen undantag från kraven i denna standard på institutsnivå. Villkor för undantaget är att Finansinspektionen utifrån den gruppbaseade interna kapitalutvärderingen kan försäkra sig om följande:

- att interna mål för kapitalbasen avseende belopp och slag har fastställts för varje enskilt företag i gruppen eller på något annat lämpligt sätt
- att risker som varje företag i gruppen exponeras för har heltäckande identifierats, värderats och mätts samt på ett tillförlitligt sätt sammanställs av moderföretaget i gruppen
- att kapitalbasfördelningen mellan företagen inom gruppen motsvarar deras respektive riskexponeringar
- att varje företag i gruppen har en styrning, intern kontroll och riskhantering som är tillräcklig i proportion till verksamhetens art, omfattning och komplexitet
- att varje enskilt företag har förbundit sig att följa de riktlinjer för den interna kapitalutvärderingen som fastställts för koncernen.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(18) På ansökan av centralinstitutet kan Finansinspektionen bevilja kreditinstitut inom sammanslutningen av andelsbanker dispens enligt stycke 17. På centralinstitutet tillämpas vid dispensprövningen på motsvarande det som sägs i stycke 17 om moderföretag i finansiella företagsgrupper och på juridiska personer inom sammanslutningen det som sägs i samma stycke om företag som hör till finansiella företagsgrupper.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(19) Vad som sägs om kreditinstitut i stycke 17 skall på motsvarande sätt tillämpas på värdepappersföretag och fondbolag.

Proportionalitetsprincipen

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(20) De juridiska personer som omfattas av standarden skiljer sig från varandra bl.a. i fråga om organisationsstruktur och verksamhetens art, omfattning och komplexitet. Därför kan de praktiska lösningarna för kapitalkäckningsanalys, kapitalutvärdering och kontroll variera. Riktlinjerna,

principerna och metoderna för institutens interna kapitalutvärdering enligt denna standard skall stå i proportion till arten och omfattningen av verksamheten och särdragen i deras riskprofil. Denna proportionalitetsprincip betonas framför allt i metoderna för bedömning av det riskrelaterade kapitalbehovet.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(21) För konkretisering av proportionalitetsprincipen använder Finansinspektionen i denna standard begreppen stora institut och små institut. För tillämpning av denna standard definieras begreppen i kapitel 10.

Tillämpning på finans- och försäkringskonglomerat

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(22) Finansinspektionen rekommenderar att också moderföretagen i finansiellt inriktade finans- och försäkringskonglomerat lägger upp sin interna kapitalutvärdering som ett led i den interna styrningen enligt de allmänna principerna i denna standard.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(23) Den interna kapitalutvärderingen för konglomerat regleras på ett allmänt plan i 19 § 3 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004). Enligt momentet skall företaget i toppen av konglomeratet fastställa en plan för upprätthållande av konglomeratets kapitaltäckning. Bestämmelserna för de respektive sektorerna föreskriver att ett kreditinstitut eller försäkringsbolag i sin verksamhet inte får ta sådana risker att det väsentligt äventyrar sin kapitaltäckning eller likviditet (sin konsoliderade kapitaltäckning eller likviditet).

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(24) Finansinspektionens standarder om principer för och utformning av intern styrning, intern kontroll och riskhantering gäller också moderföretag i finansiellt inriktade finans- och försäkringskonglomerat. Principerna för intern kapitalutvärdering enligt denna standard hänger nära samman med principerna för intern styrning.

Övergångsbestämmelser

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(25) Kapitel 8 innehåller övergångsbestämmelser om tillämpningen av denna standard.

2 SYFTE

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(1) Ett centralt element i kapitaltäckningsregleringen och -tillsynen enligt Basel II är efterlevnaden av principerna för pelare 2. Enligt dessa principer skall instituten och tillsynsmyndigheterna bedöma kapitaltäckningen och kapitalutvärderingen i proportion till de väsentliga risker som institutet exponeras för i sin verksamhet och till följd av väsentliga förändringar i omvärlden. Kapitaltäckningen skall bedömas i ett vidare perspektiv än endast som uppfyllda kapitalkrav för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker inom ramen för pelare 1.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(2) Institutet har alltid själva det primära ansvaret för att kartlägga kapitalbehovet i relation till sin samlade riskprofil, hålla ett kapital som motsvarar behovet och upprätta en strategi för att hålla den nivån. Institutet skall utvärdera sin kapitaltäckning utifrån sin egen välgrundade syn på kapitalbehovet för täckning av väsentliga risker och planerat risktagande samt på en intern kontroll och riskhantering som står i proportion till verksamhetens art, omfattning och komplexitet. En god kapitalutvärdering innebär också att effekten av redovisning till verkligt värde beaktas i kapitalbelopp och -slag.¹

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(3) Finansinspektionen betonar vikten av att instituten har en god riskhanteringsförmåga och intern styrning. Riskhanteringsförmågan är en samverkan av flera faktorer. Sådana faktorer är beloppet, slaget och fördelningen av kapital, tillgången på kapital och verksamhetens lönsamhet. Kapitalet fungerar som en buffert mot oväntade förluster. För att ha önskad effektiv skall bufferten vara tillräckligt stor för att kunna säkerställa en störningsfri verksamhet. Riskhanteringsförmågan innefattar också kvalitativa faktorer såsom intern styrning, intern kontroll och riskhantering samt intern kapitalutvärdering utformad enligt principerna i denna standard.

---

¹ Mer information finns i Baselkommitténs rekommendation "Supervisory guidance on the use of fair value option for financial instruments by banks", 14.6.2006.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(4) Standarden om företagens interna kapitalutvärdering syftar till att säkerställa att instituten

- har konsekventa riktlinjer, processer och metoder för proaktiv kapitalplanering, kapitältäckningsanalys och kapitalutvärdering för att upprätthålla kapitältäckningen
- sätter upp långsiktiga mål för kapitalbelopp och -slag
- dimensionerar kapitalbelopp och -slag efter sin egen risknivå
- kartlägger inte bara mätbara risker utan också de risker som inte kan mätas och hanterar dessa kvalitativa risker väl
- fördelar kapitalet riskrelaterat på ett tillförlitligt sätt för täckning av de väsentliga riskerna
- integrerar kapitalutvärderingen i den strategiska planeringen och operativa styrningen av verksamheten
- regelbundet låter utföra en oberoende översyn av kapitalutvärderingsprocessen på uppdrag av ledningen.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(5) Standarden syftar också till att beskriva vad Finansinspektionen fäster sig vid och kräver av instituten vid sin regelbundna bedömning av deras interna kapitalutvärdering inom ramen för pelare 2.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(6) Vidare skall standarden stimulera instituten att löpande utveckla sin riskhantering och kapitalutvärdering med utgångspunkt i finansbranschens bästa praxis. Standarden skall vidare bidra till att instituten ger marknaden tillräcklig information om sin kapitältäckning och interna kapitalutvärdering.

Relaterade standarder

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(7) Utformningen av den interna kapitalutvärderingen skall även följa principerna i Finansinspektionens standard [1.3 om intern styrning] och 4.1 om uppläggning av intern kontroll och riskhantering.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(8) Utformningen av kapitalutvärderingen skall vidare beakta standarderna om riskhantering och kapitalkrav för olika riskområden i huvudavsnitt 4 i Finansinspektionens föreskriftssamling, standard 4.5 om skyldighet att offentliggöra information om kapitältäckning och i tillämpliga delar standard 1.5 om tillsyn av finans- och försäkringskonglomerat.

3

INTERNATIONELLA REGELVERK

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(1) EU-direktiven om genomförande av kapitaltäckningsreglerna enligt Basel II finns på kommissionens webbplats http://europa.eu.int/comm/internal_market/regcapital/index_eu.htm.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(2) EU:s kapitaltäckningsdirektiv motsvarar i huvuddrag de kapitaltäckningsregler som Baselkommittén för banktillsyn gav ut den 26 juni 2004 och uppdaterade i november 2005. Baselkommitténs rekommendation "International Convergence of Capital Measurement and Standards – a Revised Framework, Updated November 2005" finns på webbadressen <http://www.bis.org>.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(3) Detaljinnehållet i standarden (särskilt kapitel 6) beaktar den vägledning om genomförande av pelare 2 med kompletterande tekniska bilagor som Kommittén för europeiska banktillsynsmyndigheter (CEBS) gav ut i januari 2006. Reglerna för pelare 2 är principiella till skillnad från reglerna för kapitaltäckningsberäkningen inom ramen för pelare 1. CEBS uppdaterade dokument "Guidelines on the Application of the Supervisory Review Process under Pillar 2 (CP03 revised)" av den 25 januari 2006 innehåller riktlinjer för institutens interna styrning, interna kapitalutvärdering (ICAAP), tillsynsmyndighetens samlade kapitalbedömning (SREP) och dialogen mellan institut och tillsynsmyndighet (ICAAP/SREP) inom ramen för pelare 2. CEBS riktlinjer finns på webbadresserna <http://www.c-ebs.org/standards.htm>.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(4) Viktiga för denna standard är Baselkommitténs rekommendationer om intern styrning, intern kontroll, riskhantering, riskrelaterad stabilitetstillsyn och praktisk tillämpning av de nya kapitaltäckningsreglerna. Rekommendationerna finns på Baselkommitténs webbplats http://www.bis.org/bcb/publ_04.htm. Också i publikationer från Joint Forum, som är samarbetsorgan för Baselkommittén, IOSCO och IAIS, behandlas frågor som gäller riskhantering och riskrelaterad kapitaltäckning. Publikationerna finns på webbadressen <http://www.bis.org/bcb/publ/jfpubl.htm>.

4

RÄTTSGRUND

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(1) Den nationella lagstiftningen om företagens interna kapitalutvärdering bygger på följande EU-direktiv:

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut, EGT L 177, 30.6.2006, s 1 (Celex 32006L0048)
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut, EGT L 177, 30.6.2006, s 201 (Celex 32006L0049)

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(2) Bestämmelser om den interna kapitalutvärderingen (ICAAP) i kreditinstitut finns i artikel 123 i direktiv 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut. Till kapitalutvärderingskraven hänför sig i väsentlig grad samma direktivs artikel 22, som gäller utformningen av intern styrning, intern kontroll och riskhantering som en del av den verksamhet som skall bedrivas. Bilaga V till artikel 22 innehåller detaljerade principiella kriterier för besluts-, styr- och kontrollsystem, riskklassificering och riskhantering. Bestämmelser om tillämpningen av reglerna för intern kapitalutvärdering och andra kapitältäckningskrav finns i artiklarna 68–73 i samma direktiv.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(3) Regler för den interna kapitalutvärderingen i värdepappersföretag finns i kapitel V i direktiv 2006/49/EG om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut. I artikel 34 i nämnda direktiv föreskrivs att alla värdepappersföretag inte endast skall uppfylla kraven i artikel 13 i direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument utan även kraven i artiklarna 22 och 123 i direktiv 2006/48/EG. Bestämmelser om tillämpningsnivån finns i artiklarna 68–73 i direktiv 2006/48/EG.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(4) Bestämmelser om tillsynsmyndigheternas samlade kapitalbedömning (SREP) finns i artikel 124 och bilaga XI i direktiv 2006/48/EG bestämmelser om tillsynsåtgärder i artikel 136.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(5) I den nationella lagstiftningen finns bestämmelser om intern kapitalutvärdering i 54 § i kreditinstitutslagen (121/2007) och om gruppbaserad intern kapitalutvärdering i 78 § i samma lag. Nära samman med kraven på intern kapitalutvärdering hänger bestämmelserna om riskhantering och gruppbaserad riskhantering i 49 § respektive 74 §. Hur bestämmelserna skall tillämpas på värdepappersföretag, kapitalförvaltande fondbolag och sammanslutningen av andelsbanker föreskrivs i de respektive lagarna om dessa.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(6) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om ämnesområdet för standarden baserar sig på följande bestämmelser:

- 93 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (121/2007)
- 31 § 1 mom. i lagen om värdepappersföretag (579/1996)
- 6 § 5 mom. i lagen om placeringsfonder (48/1999)
- 8 § 5 mom. i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001).

5

PRINCIPER FÖR INTERN KAPITALUTVÄRDERING

5.1 Pelare 2 kontra pelare 1

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(1) Kapitalkrävningsreglerna utgår från att instituten löpande har en kapitalbas som till belopp, slag och fördelning täcker de väsentliga risker som de exponeras för. Kvalitativa brister i riskhanteringsförmågan kan dock inte ersättas med kapital.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(2) På grund av begränsningarna med beräkningen av kapitalkräv ställer Basel II krav på både institut och tillsynsmyndighet att utföra en samlad översyn av kapitalkrävningen (pelare 2). Tillsynsmyndighetens tillsyn i pelare 2 (Supervisory Review Process, SRP) täcker institutets samlade riskprofil, de olika faktorerna i dess riskhanteringsförmåga, dess interna kapitalutvärdering och efterlevnaden av kapitalkräv. En god riskrelaterad kapitalutvärdering får inte bara gå ut på att uppfylla kapitalkräven inom ramen för pelare 1 och mekaniskt följa denna standard i form av rutinmässiga beräkningar som skickas till tillsynsmyndigheten. Kräven och den eftersträvade nyttan för verksamheten påverkar också utformningen av den interna kapitalutvärderingen.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(3) För beräkning av kapitalkräv (pelare 1) finns alternativa metoder som kan användas alltefter hur avancerad riskhanteringen är. Utbyte av de enklaste metoderna mot mer avancerade metoder ger bättre överensstämmelse mellan riskexponering och kapitalkräv. Kapitalkräven inom ramen för pelare 1 är alltid bindande för instituten.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006

(4) Beräkningen inom ramen för pelare 1 utgår från ett medelrisktänkande för den finansiella sektorn och dess stora internationella banker.

Gäller fr.o.m. 1.3.2007

Beräkningsmetoderna baseras bl.a. på antagandet om en väldiversifierad utlåning.

Motivering
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(5) De allt riskkänsligare och specifika kapitalkraven enligt Basel II täcker inte alla dimensioner av kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk och inte heller enskilda instituts samtliga riske exponeringar. Dimensioneringen av kapitältäckningen påverkas av respektive instituts egna särdrag och osäkerhetsfaktorer. T.ex. koncentrationsrisker, finansieringsrisker, ränterisker i finansieringsverksamheten och omvärldsrisker täcks ännu inte in av kapitalkraven.

Motivering
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(6) Med tillstånd från Finansinspektionen kan instituten använda även egna interna riskklassificeringar och riskparametrar för beräkning av kapitalkraven. Metoder baserade på intern riskklassificering (IRB-metoder) ökar klart kapitalkravens riskkänslighet och resulterar i olika kapitalkrav under olika konjunkturcykler. Detta kallas för riskklassificeringarnas och kapitalkravens procykliskhet. Vid vikande konjunkturer sjunker kundernas kreditvärdighet och kreditbetyg i takt med de ökande riskerna. Då ökar också kapitalkraven och instituten måste avsätta mer kapital för exponeringarna i sina kreditportföljer.

Motivering
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(7) För institut som använder interna riskklassificeringar är ett sätt att minska kapitalkravens procykliskhet att observera riskparametrarna under en tillräckligt lång period och med tillräcklig försiktighet (t.ex. ha långa observationsperioder för PD-estimat och beakta konjunkturedgångar i LGD-estimat). När IRB-analysen ännu inte omfattar observationer som sträcker sig över flera konjunkturcykler förutsätter Basel II att instituten även genomför särskilda stresstester som täcker åtminstone lättare konjunkturedgångar för att beräkna fluktuationerna i kapitalkravet för kreditrisk enligt pelare 1.

Motivering
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(8) Pelare 2 betonar vikten av tillräckliga kapitalbuffertar överlag för att minska de procykliska effekterna av riskkänsliga kapitalkrav. Pelare 2 kräver att instituten identifierar de makroekonomiska riskerna och analyserar dem med stresstester. Baserat på stresstesterna skall de bygga upp och upprätthålla tillräckliga kapitalbuffertar. Därigenom säkerställs att deras kapitältäckning vid försämrade ekonomiska förhållanden inte utan förvarning sjunker under kapitalkravet enligt pelare 1 och att verksamheten kan fortsätta utan störningar. Stresstesterna skall omfatta oförutsedda men möjliga konjunktursvängningar och dessas effekter på institutets riskprofil och lönsamhet. Kapitalbuffertar ses som en del av god riskhanteringsförmåga.²

Motivering
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(9) Intern kapitalutvärdering inom pelare 2 och proaktiv planering för att upprätthålla kapitältäckningen kräver av instituten att de identifierar

² Mer information om stresstester finns i CEBS vägledning "Technical aspects of stress testing under the supervisory review process", 14.12.2006.

särdragen och osäkerhetsfaktorerna i hela sin riskprofil och genomför stresstester för att analysera sin egen sårbarhet.

5.2 Intern kapitalutvärdering som ett led i den interna styrningen

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(10) Enligt principerna för intern styrning skall instituten ledas med kompetens och enligt sunda och försiktiga affärsprinciper. Intern styrning förutsätter att en tillfredsställande intern kontroll och riskhantering har säkerställts.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(11) Den riskrelaterade interna kapitalutvärderingen enligt pelare 2 bildar tillsammans med riskhanteringen och internkontrollen ett samlat system och därigenom en integrerad del av den interna styrningen. Principerna för intern kapitalutvärdering hänger nära samman med principerna för intern styrning. En kapitalplanering som väger in verksamhetsmålen och -prioriteringarna är ett led i ledningens strategiska planering och ett viktigt hjälpmedel att uppnå de strategiska målen.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(12) Kapitaltäckningsanalysen baseras på en effektiv identifiering, mätning och bedömning av riskerna. En god riskhantering gör det möjligt att på ett tillförlitligt sätt fastställa kapitalbehovet för olika risker och verksamheter och fördela kapitalet på ett organiserat sätt enligt befintligt och planerat risktagande.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(13) Finansinspektionen skall regelbundet, minst en gång per år, se över institutens interna kapitalutvärdering för att bedöma om den är tillfredsställande och effektiv som en strategisk och operativ styrform för ledningen i den miljö där den används. Bedömningen av omfattningen och effektiviteten av den interna kapitalutvärderingen samt utvärderingsresultaten är ett led i Finansinspektionens riskrelaterade stabilitetstillsyn, som inriktas på att instituten skall ha den kapitaltäckning som behövs för att säkerställa en välfungerande verksamhet.

6

UTFORMNING AV INTERN KAPITALUTVÄRDERING

6.1 Krav på intern kapitalutvärdering

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(1) Krav på intern styrning, intern kontroll, riskhantering och därmed nära sammanhängande riskrelaterad kapitalutvärdering finns i artiklarna 22 och 123 och bilaga V i direktiv 2006/48/EG och i artikel 34 i direktiv 2006/49/EG där samma krav utsträcks att gälla värdepappersföretag.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(2) Varje kreditinstitut skall ha effektiva styrformer, som bl.a. omfattar en tydlig organisationsstruktur med en väl definierad, överblickbar och konsekvent ansvarsfördelning, effektiva metoder för att identifiera, hantera, övervaka och rapportera de risker som kreditinstitutet är, eller skulle kunna bli, exponerat för och tillfredsställande rutiner för intern kontroll, däribland sunda förfaranden för administration och redovisning.³

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(3) De styrformer, metoder och rutiner som avses i artikel 22.1 skall omfatta hela verksamheten och stå i proportion till arten och omfattningen av kreditinstitutets verksamheter och till deras komplexitetsgrad. De tekniska kriterierna i bilaga V till direktivet skall beaktas.⁴

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(4) Kreditinstitutet skall ha infört sunda, effektiva och heltäckande strategier och metoder för att fortlöpande värdera och upprätthålla internt kapital som till belopp, slag och fördelning enligt deras uppfattning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som de är, eller kan komma att bli, exponerade för.⁵

³ Artikel 22.1 i direktiv 2006/48/EG.

⁴ Artikel 22.2 i direktiv 2006/48/EG.

⁵ Artikel 123.1 i direktiv 2006/48/EG.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(5) Dessa strategier och metoder skall regelbundet utvärderas internt för att säkerställa att de fortfarande är heltäckande och står i proportion till arten och omfattningen av kreditinstitutets verksamheter och till dessas komplexitetsgrad.⁶

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(6) Alla värdepappersföretag skall inte bara uppfylla kraven i artikel 13 i direktiv 2004/39/EG utan även kraven i artiklarna 22 och 123 i direktiv 2006/48/EG.⁷

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(7) Kraven på styrning, intern kontroll och riskhantering i bilaga V till artikel 22 i direktiv 2006/48/EG genomförs i detalj genom Finansinspektionens standarder om intern styrning, intern kontroll och riskhantering. Riskområdena i bilaga V har behandlats närmare i Finansinspektionens gällande standarder 4.4a om hantering av kreditrisker och 4.4b om hantering av operativa risker. Finansinspektionen bygger på huvudavsnitt 4 om riskhantering med nya standarder och reviderar gällande standarder efter behov.

6.2 Intern kapitalutvärdering som process

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(8) Institutet svarar själva för utformningen av den interna kapitalutvärderingen så att de interna kapitalmålen och strategin för att upprätthålla kapitalnivån beaktar institutets verksamhetsrelaterade riskprofil och omvärldsrisker.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(9) Kapitalutvärderingsprocessen skall anpassas till institutets situation och behov och bygga på dess egna uppgifter och interna definitioner.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(10) Institutet kan lägga ut delar av sin interna kapitalutvärdering på andra organisationer. Då skall institutet följa Finansinspektionens föreskrifter och rekommendationer om utläggning av verksamhet i standard 4.1 om uppläggning av intern kontroll och riskhantering, 4.4b om hantering av operativa risker och eventuella andra standarder.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(11) Institutet svarar alltid för utformningen av kapitalutvärderingen enligt sin riskprofil oavsett vilka delar av kapitalutvärderingsprocessen som läggs ut.

⁶ Artikel 123.2 i direktiv 2006/48/EG.

⁷ Artikel 34 i direktiv 2006/49/EG.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(12) Institutet skall kunna beskriva och redogöra för hur den interna kapitalutvärderingen uppfyller kraven i kapitaltäckningsreglerna och Finansinspektionens föreskrifter och rekommendationer.

6.3 Ledningens ansvar för den interna kapitalutvärderingen

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(13) Högsta och verkställande ledningen i institutet och företagsgruppens moderföretag ansvarar för att institutet eller företagsgruppen löpande har tillräckligt med kapital för att täcka alla väsentliga risker som uppkommer i verksamheten och till följd av omvärldsförändringar och att institutets riskhanteringsförmåga är tillfredsställande.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(14) Ansvaret för utformningen, övervakningen och kontrollen av den interna kapitalutvärderingen ligger kvar hos högsta och verkställande ledningen även när delar av kapitalutvärderingsprocessen läggs ut på någon annan organisation.

Högsta ledningens ansvar

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(15) Institutets högsta ledning skall minst en gång per år fastställa de allmänna principerna, målen, riktlinjerna och omfattningen för den interna kapitalvärderingen enligt denna standard, de allmänna kraven för mät- och analysmetoder, de riktgivande principerna för kapitalutvärderingsprocessen och kvalitetssäkringsprinciperna.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(16) Högsta ledningen skall fastställa nivån på risktagandet och riskvilligheten utifrån strategin och verksamhetsplanerna och godkänna en plan för upprätthållande av kapitaltäckningen i proportion till den fastställda risknivån. Högsta ledningen ansvarar för att den interna kapitalutvärderingen och den proaktiva kapitalplaneringen integreras med den interna styrningen och övriga styrning.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(17) Riskrelaterad kapitalutvärdering och proaktiv kapitalplanering är en integrerad del av den interna styrningen och på ledningens ansvar för den tillämpas principerna för intern styrning. Proportionalitetsprincipen i fråga om tillämpningen av kraven förutsätter av högsta ledningen en egen syn på hur gjorda val är kravsanpassade till verksamheten och riskprofilen.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(18) Högsta ledningen skall anta en definition av begreppet riskhanteringsförmåga, sätta målnivån för kapitaltäckningen och fastställa en kapitalnivå och -struktur i proportion till riskprofilen. Högsta ledningens svarar

för den proaktiva kapitalplaneringen.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(19) I kapitalplaneringen ingår fastställande av kvalitativa mål för kapitalbasen och en proaktiv kartläggning av tillgången på kapital, bl.a. till buds stående kapitalkällor och kapitalkostnader.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(20) Kapitaltäckningsstrategin och den interna kapitalutvärderingsprocessen skall vara dokumenterad och dokumentationen skall hållas uppdaterad. Institutets högsta ledning skall regelbundet kunna se över den interna kapitalutvärderingen med avseende på ändamålsenlighet, omfattning och tillförlitlighet.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(21) Enligt sitt övervaknings- och kontrollansvar kontrollerar högsta ledningen att verkställande ledningen genomför den interna kapitalutvärderingen enligt fastställda principer och rutiner. Högsta ledningen fastställer målen och omfattningen för rapporteringen av kapitalutvärderingen och ser till att kapitalutvärderingen har tillräckliga resurser till sitt förfogande.

Verkställande ledningens ansvar

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(22) Verkställande ledningen har ansvaret för det praktiska genomförandet, den löpande övervakningen och kontrollen av den interna kapitalutvärderingen samt rapporteringen till högsta ledningen.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(23) Verkställande ledningen skall se till att ansvaret, befogenheterna, processerna och rapporteringsrutinerna för kapitalutvärderingen klart definieras och dokumenteras i tillräcklig grad. Verkställande ledningen skall se till att de anställda i den utsträckning de behöver för sina arbetsuppgifter har inblick i det samlade systemet för intern kapitalutvärdering, kapitalutvärderingsprocesserna och -metoderna och gränssnitten till ledningens övriga styrinstrument.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(24) Till det praktiska genomförandet hör att införa rutiner för rapporteringen av resultaten av kapitalutvärderingsprocessen och lägga upp interna kontrollmetoder för kontroll att processen är välfungerande och tillförlitlig.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(25) Sker det sådana förändringar i institutets strategi, verksamhetsplanering, omvärld eller andra faktorer som påverkar de bakomliggande antagandena och de metoder som används för kapitalutvärderingen skall motsvarande korrigeringar göras snarast möjligt.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(26) Verkställande ledningen skall ge regler för hur nya risker i verksamheten identifieras, mäts och bedöms så att de kan beaktas i kapitalutvärderingsprocessen. Verkställande ledningen skall sörja för att dokumentationen av

kapitalutvärderingen uppdateras.

Grupper och konglomerat

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(27) Högsta ledningen i företagsgruppens moderföretag svarar för att den interna kapitalutvärderingen enligt denna standard integreras i den interna styrningen av hela företagsgruppen.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(28) Företagen inom samma finansiella företagsgrupp skall ha enhetliga mål, riktlinjer, principer, processer och metoder för riskhanteringen och kapitalutvärderingen. Högsta ledningen i företagsgruppens moderföretag skall kontrollera att den interna kapitalutvärderingen täcker alla risker mot den konsoliderade kapitaltäckningen och att alla instituten i gruppen har sådan intern kapitalutvärdering som fastställts för gruppen.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(29) Finansinspektionen råder högsta och verkställande ledningen för moderföretag i finansiellt inriktade finans- och försäkringskonglomerat att i utformningen av den interna kapitalutvärderingen ta hänsyn till ansvarsfördelningsprinciperna ovan.

6.4 Intern kapitalutvärdering som ett led i lednings- och beslutsprocessen

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(30) Den interna kapitalutvärderingen skall vara ett led i lednings- och beslutsprocessen på både det strategiska och det operativa planet.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(31) I den interna kapitalutvärderingen fastställs kapitalmålen både som absoluta beloppsmässiga tal och som ett relationstal för kapitaltäckningen. Kapitalfördelningen på riskområden och verksamheter skall bygga på kapitalutvärderingsresultaten. När det gäller företagsgrupper skall processen bidra till att kapitalet fördelas mellan olika enheter inom gruppen i proportion till riskerna.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(32) I stora institut skall den interna kapitalutvärderingen och kapitalutvärderingsprocessen vara integrerad i den övriga lednings- och beslutsprocessen på de olika nivåerna.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(33) En intern kapitalutvärdering som är integrerad i den övriga ledningsprocessen gör bl.a. att högsta och verkställande ledningen i sina viktiga eller vittgående beslut om verksamheten (strategival, expansionsbeslut eller omprioriteringar) eller enskilda kreditbeslut kan ta

hänsyn till effekterna av besluten på det riskrelaterade kapitalbehovet och kapitaltäckningen vid beslutstidpunkten och framöver. Integreringen innebär också att kapital kan fördelas på verksamheter vid budgeteringen och kapitalutvärderingsanalyserna utnyttjas i resultatuppföljningen och belöningssystemen.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(34) I små institut skall kapitalutvärderingen läggas upp så att högsta och verkställande ledningen kan identifiera och bedöma de väsentliga riskerna i verksamheten och besluta om kapitalbehovet i proportion till typen och omfattningen av riskerna eller om åtgärder för hantering, kontroll och begränsning av riskerna.

6.5 Oberoende och regelbunden översyn av den interna kapitalutvärderingen

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(35) För att säkra kvaliteten skall instituten regelbundet, men minst en gång per år, kritiskt granska sin kapitaltäckningsstrategi och kapitalutvärderingsprocess.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(36) Den regelbundna kritiska bedömningen skall säkerställa kapitalutvärderingsprocessen tillräckligt väl täcker riskerna och står i proportion till verksamhetens art, omfattning och komplexitet. Omprioriteringar, ändrade verksamhetsplaner, omvärldsförändringar, nya risker och ändrade bakomliggande antaganden speglas som förändringar även i den interna kapitalutvärderingen.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(37) Högsta ledningen skall låta utföra en oberoende översyn av kapitalutvärderingen och kvalitetssäkringsprocessen.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(38) Översynen kan på uppdrag av ledningen utföras av internrevisionen eller någon annan part. Den utförande parten skall till sin ställning vara oberoende av verksamheten och den process som utvärderas. Resultaten skall rapporteras till högsta ledningen.

6.6 Riskexponeringen utgångspunkt för den interna kapitalutvärderingen

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(39) Kapitalkäckningen skall utvärderas i proportion till riskprofilen. Institutet skall sätta sina kapitalmål så att de står i proportion till riskprofilen och omvärlden för den egna verksamheten.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(40) Riskprofilen beror på verksamhetens art, omfattning och komplexitet. Också eventuella risker som institutet exponeras för på grund av konglomeratstrukturer och exempelvis försäkringsverksamhet som bedrivs i finans- och försäkringskonglomerat täcks i den interna kapitalutvärderingen. På grund av skillnader i riskprofil varierar också känsligheten för omvärldsförändringar. Kapitalutvärderingen är riskrelaterad. Kapitalkäckningen skall primärt bedömas mot alla de väsentliga kvantitativa risker som institutet exponeras för i sin verksamhet.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(41) Utöver riskprofilen skall den interna kapitalutvärderingen täcka också andra aspekter med relevans för kapitalbelopp och -slag. Hit hör t.ex. målsättningar i fråga om externa kreditbetyg och företagets image samt strategiska mål. För Finansinspektionen bör institutet redovisa hur dessa andra målsättningar påverkar den interna kapitalutvärderingen.

6.7 Intern kapitalutvärdering en samlad process

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(42) Den interna kapitalutvärderingen är en samlad process som integrerar verksamhetsstrategi och kapitalstrategi. Kapitalmålen och kapitalutvärderingen baseras på institutets risktagande som helhet och speglar också institutets riskvillighet. Kärnan i den interna kapitalutvärderingen består i att översätta riskerna till kapitalbehov men med beaktande av riskhanterings- och internkontrollnivån.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(43) Den interna kapitalutvärderingen skall täcka alla väsentliga risker i institutets verksamhet och omvärld. Väsentlighetsbegreppet skall definieras utifrån varje instituts egna utgångspunkter och definitionen skall vara klart underbyggd. Institutet skall se till att både kvantitativa (mätbara) och kvalitativa (ej mätbara) risker definieras och uppskattas.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(44) Med kvantitativa risker avses risker för oväntade förluster som kan förutsägas med statistisk-matematiska metoder eller stresstester. Kvalitativa risker är t.ex. strategisk risk, ryktesrisk, legal risk, risker i reglerings- och tillsynsmiljön samt risker till följd av brister i styrning, intern kontroll och

riskhantering. De flesta riskerna i finansieringsverksamheten är mätbara.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(45) För de kvantitativa riskerna skall instituten ta fram och införa lämpliga mätmetoder som möjliggör en effektiv riskhantering.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(46) För de kvalitativa riskerna skall instituten besluta om de lämpligaste metoderna för mätning och hantering av respektive typ av risk.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(47) Särskild vikt bör fästas vid att hanteringen och internkontrollen av de kvalitativa riskerna är tillräckliga i förhållande till verksamhetens omfattning och komplexitet och att tillgängliga åtgärder utnyttjas för reducering eller begränsning av riskerna.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(48) Institutet beslutar själva vilken riskklassificering de använder sig av i kapitalutvärderingen. Finansinspektionen förutsätter dock att de kan verifiera att de tagit ställning till alla väsentliga risker.

Riskklassificering med koppling till pelare 1

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(49) Institutet skall se till att bedömningen av väsentliga risker täcker åtminstone

- de risker för vilka kapitalkrav beräknas inom ramen för pelare 1
- risker som endast till en del täcks in av pelare 1, t.ex. osäkra beräkningsmetoder, kreditriskkoncentration, kvarstående risk efter kreditriskreducerande åtgärder och specifika risker med värdepapperiserade tillgångar
- risker som faller utanför pelare 1, t.ex. ränterisk i finansieringsverksamheten (banking book), fastighetsrisk, likviditetsrisk, ryktesrisk och strategisk risk
- omvärldsrisker; utöver konsekvenserna av omvärldsförändringar skall analysen täcka riskerna i den makroekonomiska och den mikroekonomiska omvärlden och riskerna till följd av förändringar i reglerings- och tillsynsmiljön.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(50) Institutet definierar de begrepp som de använder i sina riskmätningar och riskbedömningar och förklarar i detalj de använda begreppen och metoderna. Eventuella skillnader i behandlingen av riskerna mellan kapitalutvärderingsprocessen och beräkningen av kapitalkraven inom ramen för pelare 1 skall kunna verifieras.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(51) Skillnader kan uppstå t.ex. när institutets egen definition av operativ risk avviker från definitionen i kapitaltäckningsreglerna, när institutet använder s.k. portföljmodeller för kreditrisk eller när institutet definierar och bedömer

sin ränterisk som ränterisk i hela verksamheten.

6.7.1 Risker som till en del täcks in av pelare 1

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(52) Pelare 1 beaktar inte alla dimensioner av kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker. Därför skall instituten i sin interna kapitalutvärdering särskilt kontrollera att kapitalkravet inom ramen för pelare 1 är tillräckligt högt.

Kreditriskreducerande åtgärder⁸

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(53) Kapitalkravet för kreditrisk kan minskas med vissa godtagbara kreditriskreducerande åtgärder.⁹ Åtgärderna kan dock efterlämna en kvarstående risk bl.a. i form av en legal risk, dokumentationsrisk eller likviditetsrisk. Den kvarstående risken minskar nyttan av åtgärderna och kan leda till att den kreditrisk som realiserar är större än beräknat.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(54) I sin kapitalutvärdering skall instituten ta med i beräkningen den risk som kvarstår efter kreditriskreduceringsåtgärderna inom ramen för pelare 1 och se till att den beaktas i kapitalkäckningsanalysen.

Värdepapperisering¹⁰

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(55) Kapitalkravet för positioner i värdepapperisering bygger på att kreditrisken till stor del överförs på en tredje part.¹¹

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(56) Instituten skall se till att den ekonomiska betydelsen, arten och riskexponeringen av värdepapperiseringen har beaktats i kapitalbehovsanalysen. Ställning skall tas till om kapitalkravet inom ramen för pelare 1 i tillräcklig grad beaktar risken i värdepapperiseringspositionerna.

Stresstester av IRB-metoder för kreditrisk

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(57) Ett villkor för användning av IRB-metoder för kreditrisk är att institutet har kvalitativa metoder, stresstester, för bedömning av de eventuella negativa effekterna av omvärldsförändringar på exponeringskvaliteten, kapitalkäckningen och riskhanteringsförmågan generellt (allmän stresstest). Vidare förutsätts särskilda begränsade stresstester för bedömning av effekterna av vissa ekonomiska förhållanden (lättare konjunkturnedgångar)

⁸ Punkt 4 i bilaga V till direktiv 2006/48/EG.

⁹ Mer information finns i Finansinspektionens standarder 4.3e och 4.3f.

¹⁰ Punkt 6 i bilaga V till direktiv 2006/48/EG.

¹¹ Mer information finns i standard 4.3h.

på kreditriskpositionen och kapitalkravet för kreditrisk enligt en IRB-metod. Meningen är inte att stresstesterna skall leda till någon dubbel beredskap, när hänsyn tas till institutets försiktighet att räkna med konjunkturnedgångar i sina LGD-estimat. Mer om stresstesterna finns i Finansinspektionens standard 4.3d om kapitalkrav för kreditrisker enligt intern riskklassificering.¹²

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(58) Institut som använder en IRB-metod skall minst en gång per år utvärdera sin kapacitet att absorbera effekterna av ogynnsamma konjunkturscenarier på sin kreditportfölj och riskhanteringsförmåga. Resultaten av stresstesterna skall beaktas i den interna kapitalutvärderingen vid dimensionering av det kapital som behövs för täckning av kreditrisken och i den proaktiva kapitalplaneringen.

*Kreditriskkoncentrationer*¹³

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(59) Risker till följd av kreditriskkoncentrationer kan om de realiseras leda till stora förluster. Koncentrationerna kan medföra risker i både finansieringsverksamheten (banking book) och handelslagret (trading book), om en direkt eller indirekt exponering mot en motpart, motpartsgrupp eller sektor i eller utanför balansräkningen är så stor att en eventuell förlust till följd av den kan äventyra institutets kapitaltäckning eller störningsfria verksamhet.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(60) Beräkningen av kapitalkrav för kreditrisk enligt pelare 1 tar inte hänsyn till den risk institutet exponeras för på grund av kreditriskkoncentrationer. Koncentrationer av kreditrisk uppstår när en enda faktor eller korrelerande faktorer påverkar enskilda motparters kreditvärdighet. Kreditriskkoncentrationerna kan t.ex. gälla enskilda motparter, grupper, branscher och geografiska områden.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(61) Institutet skall i sin interna kapitalutvärdering identifiera och bedöma riskerna till följd av kreditriskkoncentrationer och deras betydelse för kapitaltäckningen. Institutet skall bedöma om både kapitalet och riskhanteringsåtgärderna (lämpliga mått, limiter, aktiv förvaltning av kreditportföljen, riskreduceringsåtgärder) står i proportion till kreditriskkoncentrationerna i verksamheten.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(62) Institutet skall använda stresstester för bedömning och hantering av koncentrationsrisker.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(63) Syftet med stresstester av kreditriskkoncentrationer är att bedöma bl.a. hur korrelationen mellan exponeringar med inbördes anknytning förändras

¹² Mer information också i CEBS vägledning "Technical aspects of stress testing under the supervisory review process", 14.12.2006.

¹³ Punkterna 3 och 5 i bilaga V till direktiv 2006/48/EG.

och ökar under ogynnsamma konjunkturförändringar och analysera eventuella nya bindningar mellan exponeringarna. Stresstester kan utföras mot limiterna för riskkoncentrationer t.ex. för testning av hur betryggande limiterna är i olika situationer. Som resultat av stresstesterna kan instituten bedöma effekterna av de ogynnsamma förändringarna på sin lönsamhet och kreditportföljens kvalitet samt analysera om limiterna är tillräckliga eller om riskkoncentrationerna behöver lösas upp.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(64) Detaljerade principer för hanteringen av kreditriskkoncentrationer finns i Finansinspektionens standard 4.4a om hantering av kreditrisker. Särskilda krav på stresstester vid beräkningen av stora exponeringar enligt den fullständiga metoden för finansiella säkerheter beskrivs vidare i Finansinspektionens standard RA4.1 Rapportering av stora exponeringar.¹⁴

Enklare alternativ inom pelare 1

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(65) Institut som använder enklare metoder¹⁵ för pelare 1 och har resultaten som utgångspunkt för den interna kapitalutvärderingen skall kritiskt bedöma om riskprofilen för institutets egen verksamhet avsevärt avviker från grundantagandena i metoderna för pelare 1 och vilken betydelse avvikelserna har för kapitältäckningen.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(66) Dimensioneringen av beräkningsmetoderna i pelare 1 enligt Basel II bygger t.ex. på antagandet om väl diversifierade kreditportföljer i internationella stora kreditinstitut. Institutet skall därför i sin interna kapitalutvärdering genuint utvärdera den egna kreditportföljens kvalitet, särdrag och eventuella avvikelser från de bakomliggande antagandena i beräkningarna inom pelare 1.

Hantering av marknadsrisk¹⁶

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(67) Oavsett vilken alternativ metod instituten använder för beräkning av kapitalkravet för marknadsrisk skall de ha lämpliga riktlinjer och metoder för mätning och hantering av marknadsriskerna för att täcka alla väsentliga källor för och effekter av marknadsrisk.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(68) Som ett led i hanteringen av marknadsrisk skall instituten stresstesta positionerna i handelslagret och större positioner med marknadsrisk i finansieringsverksamheten.¹⁷

¹⁴ Mer information i CEBS vägledning "Technical aspects of the management of interest rate risk arising from non-trading activities and concentration risk under the Supervisory Review Process", 3.10.2006, och "Stress testing under the Supervisory Review process", 14.12.2006.

¹⁵ Mer information i Finansinspektionens standarder 4.3c och 4.3i.

¹⁶ Punkt 9a i bilaga V till direktiv 2006/48/EG.

¹⁷ Mer information i CEBS vägledning "Technical aspects of stress testing under the supervisory review process", 14.12.2006.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(69) Detaljerade principer för hantering av marknadsrisk finns i Finansinspektionens standard 4.4c om hantering av marknadsrisk.

Hantering av operativ risk¹⁸

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(70) Oavsett vilken alternativ metod instituten använder för beräkning av kapitalkravet för operativ risk skall de ha lämpliga riktlinjer och metoder för bedömning och hantering av operativa risker.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(71) Detaljerade principer för hanteringen av operativ risk finns i Finansinspektionens standard 4.4a om hantering av operativa risker.

6.7.2 Risker som faller utanför pelare 1

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(72) Till den interna kapitalutvärderingen hör att instituten har en riskhantering som täcker även riskerna utanför pelare 1. För de kvantitativa riskerna utanför pelare 1 behöver instituten då lämpliga metoder för att beräkna den oväntade förlusten till följd av riskexponeringen och sedan använda resultaten i sin bedömning av det samlade kapitalbehovet.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(73) Kapitalutvärderingsprocessen skall också innehålla en bedömning av risker som ligger utanför pelare 1 men som med hänsyn till institutets riskprofil är väsentliga. I sin kapitalutvärdering skall institutet analysera både kapital och andra riskhanteringsåtgärder för att kontrollera att de är tillräckliga.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(74) Typen av risk avgör valet av lämplig riskhanteringsmetod. För en god kapitalutvärdering och för upprätthållande av kapital är det viktigt att institutet fastställer välgrundat dimensionerade, uppföljningsbara och kontrollerbara kvantitativa gränser (risklimiter) i proportion till sin riskhanteringsförmåga. För dimensioneringen och upprätthållandet av kapitalkäckningen behandlas i styckena nedan några risker utanför pelare 1 som åtminstone går att bedöma kvantitativt.

Ränterisk i finansieringsverksamheten (banking book)

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(75) För bedömning av ränterisken i finansieringsverksamheten skall institutet kunna mäta effekten av ränteförändringar på såväl nuvärdet av räntekänsliga poster (economic value) som finansnettot (inkomstrisk).

---

¹⁸ Punkt 8 i bilaga V till direktiv 2006/48/EG.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(76) Ränterisken skall beräknas och övervakas på alla ICAAP-nivåer som definieras i kapitel 1 Tillämpning i denna standard.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(77) Institutet skall övervaka ränteriskena i finansieringsverksamheten med metoder och instrument som är lämpliga med hänsyn till verksamhetens omfattning och riskexponeringens väsentlighet.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(78) Institutet skall ha välgrundade, permanenta och dokumenterade principer¹⁹ för de definitioner, metoder och antaganden för ränterisken i balansräkningen som är relevanta för ränterisken i institutets verksamhet.

Tillämpningsråd

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(79) Kompletterande detaljerade principer för hantering av ränterisken finns i Finansinspektionens standard 4.4c om hantering av marknadsrisk. Föreskrifter om den regelbundna rapporteringen av ränterisker i finansieringsverksamheten finns i standard RA4.5.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(80) Med inkomstrisk i finansieringsverksamheten avses ogynnsamma förändringar i ett instituts finansnetto till följd av stigande eller sjunkande räntor.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(81) Institutet skall följa att förändringen till följd av realiserad inkomstrisk i finansieringsverksamheten inte blir för stor i förhållande till lönsamheten och kapitalbasen. Institutet skall visa hur en eventuell förlust beaktas i dimensioneringen av det riskrelaterade kapitalbehovet.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(82) Med nuvärde (economic value) i finansieringsverksamheten avses effekten av en ränteförändring på nuvärdet av räntekänsliga poster.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(83) Baserat på nuvärdesberäkningar skall institutet kunna beräkna och rapportera nuvärdesförändringar till följd av ränteförändringar, som fastställs av Finansinspektionen.

Tillämpningsråd

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(84) Institutet kan beräkna nuvärdet med sina egna interna metoder, som skall kunna mäta nuvärdet tillräckligt tillförlitligt och noggrant med hänsyn till verksamhetens art och omfattning. Men institutet får också använda schablonmetoden för beräkning av det ekonomiska värdet.²⁰

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(85) Om den negativa nuvärdesförändringen överstiger 20 % av institutets kapitalbas skall institutet genast ta kontakt med tillsynsmyndigheten för att diskutera arten av och tidtabellen för korrigerande åtgärder.

¹⁹ En närmare definition av det innehåll som krävs finns i avsnitt IRRBB 4 i CEBS dokument "Technical aspects of the management of interest rate risk arising from non-trading activities under the supervisory review process", 3.10.2006.

²⁰ En närmare definition och beskrivning av schablonmetoden i bilaga II till CEBS dokument "Technical aspects of the management of interest rate risk arising from non-trading activities under the supervisory review process", 3.10.2006, s. 18.

Tillämpningsråd

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(86) Den ränteförändring som skall användas i beräkningarna fastställs av Finansinspektionen för varje valuta. Om Finansinspektionen inget annat förskriver används en ränteförändring som motsvarar en parallellförskjutning på 200 räntepunkter.

*Verksamhetskoncentration*²¹

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(87) Koncentrationsrisker kan uppstå inom flera riskområden. Koncentrationsrisker uppstår även i annan verksamhet än utlåning. Koncentrationsrisker kan uppstå på grund av att motparterna är alltför få, verksamheten fokuseras på enstaka produkter, valutor, produktfamiljer eller tjänster, eller de riskreducerande transaktionerna koncentreras till ett fåtal motparter.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(88) Instituterna skall ha adekvata principer och rutiner för hantering av alla väsentliga koncentrationsrisker. Dessa principer och överenskomna metoder skall tillämpas i praktiken. Instituterna skall beakta alla väsentliga koncentrationsrisker inom olika riskområden i sin interna kapitalutvärdering och bedömning av det riskrelaterade kapitalbehovet.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(89) Instituterna skall kunna identifiera och övervaka väsentliga riskkoncentrationer och deras utveckling. De skall se till att ha för verksamheten tillräckliga limitsystem för hantering av koncentrationsrisker. Instituterna skall använda stresstester för bedömning och hantering av koncentrationsrisker.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(90) Utifrån stresstesterna kan instituten visa under vilka förhållanden koncentrationsriskerna påverkar riskhanteringsförmågan och vidta lämpliga åtgärder för att minska risken eller stärka kapitalkäckningen.²²

Verksamhetsdiversifiering

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(91) Vid beräkning av kapitalkrav är antagandet att institutet driver en omfattande, diversifierad och internationell verksamhet med en god riskspridning. Därav följer att kapitalkrav för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker enligt pelare 1 skall anses representativa endast för en mycket diversifierad verksamhet.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(92) Att diversifieringseffekterna på riskerna i verksamheten bör analyseras och beaktas vid dimensioneringen av kapitalnivån aktualiseras framför allt vid användning av avancerade metoder för ekonomiskt kapital. Riskspridningen analyseras med statistisk-matematiska storheter och metoder.

²¹ Punkt 5 i bilaga V till direktiv 2006/48/EG.

²² Mer information i CEBS vägledning "Technical aspects of the management of concentration risk under the supervisory review process" 14.12.2006, och "Technical aspects of stress testing under the supervisory review process" 14.12.2006.

Diversifieringsfördelar kan uppstå inom risker, t.ex. i kredit- och marknadsrisken, mellan olika risker och mellan affärsområden, geografiska områden och/eller olika enheter.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(93) Reglerna för hur riskområdena enligt pelare 1 skall beräknas omfattar en god riskspridning. Däremot fastställer reglerna inte några antaganden om spridningen av risker som delvis eller helt faller utanför pelare 1.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(94) Långtidsanalysen av empiriska data över diversifieringseffekter är fortfarande bristfällig. Någon god marknadspraxis för beräkning och verifiering av diversifieringseffekter har inte etablerats. Särskilt utmanande är att på ett tillförlitligt sätt bedöma och verifiera hur stabil korrelationen är och hur den beter sig under onormala omvärldsförhållanden, t.ex. under en finansiell kris.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(95) För att säkerställa riskhanteringsförmågan får instituten i sin interna kapitalutvärdering tills vidare inte räkna med diversifieringsfördelar för risker enligt pelare 1 (kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk).

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(96) I övrigt skall instituten visa att de diversifieringsfördelar mellan olika risker som beaktats i kapitalutvärderingen är underbyggda på ett övertygande sätt. Fördelarna skall bygga på en analys av institutets egen verksamhet. Analysen skall täcka även omvärldskriser så att korrelationernas konstans tillförlitligt kan motiveras.

Likviditetsrisker: kortfristig likviditetsrisk och strukturell finansieringsrisk²³

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(97) Institutet skall ha adekvata principer och rutiner för en tillräckligt proaktiv hantering av kortfristig likviditetsrisk och strukturell finansieringsrisk.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(98) Institutet skall sörja för tillgången till finansiering, vilket omfattar tillräckligt med likvida medel och alternativa finansieringsmöjligheter som kan tillgripas vid behov. För hantering av likviditetsrisker skall instituten ha lämpliga stresstester och beredskapsplaner för likviditetsrisker.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(99) Med likviditetsrisk avses osäkerheten till följd av obalansen mellan inkommande och utgående kortfristiga kassaflöden. Med riskhanteringssystem skall instituten löpande kunna följa sin finansiella nettoställning och dess utveckling. Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som är förenad med finansieringen av långfristig utlåning. Den kan bedömas genom förhållandet mellan inlåning och utlåning och kostnaderna för den upplåning på marknaden som behövs för att täcka skillnaden.

---

²³ Punkt 9 i bilaga V till direktiv 2006/48/EG.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(100) Stresstesterna för likviditetsrisk omfattar i regel alternativa scenarier med ogynnsamma likviditetsförändringar på den relevanta marknaden för institutet (externa faktorer) och ogynnsamma förändringar i institutets egen finansiella nettoställning (interna faktorer). Särskild vikt läggs vid hur väl underbyggda de bakomliggande antagandena är.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(101) Detaljerade principer för hantering av likviditetsrisker finns i Finansinspektionens standard [4.4d om hantering av likviditetsrisker].²⁴

Övriga risker

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(102) Om verksamheten till exempel är förenad med en väsentlig fastighetsrisk skall också den beaktas i den interna kapitalutvärderingen och bedömningen av det riskrelaterade kapitalbehovet.

6.7.3 Omvärldsrisker²⁵

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(103) Institutet skall ha lämpliga metoder för bedömning av effekterna av förändringar i den makroekonomiska omvärlden. Analysmetoderna skall kunna användas till att beräkna de eventuella lönsamhetseffekterna och förlusterna till följd av omvärldsförändringarna. Effekterna skall beaktas i kapitalmålen och dimensioneringen av riskrelaterat kapital. Institutet skall använda stresstester för bedömning omvärldsriskerna.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(104) Effekterna av ovanliga men möjliga omvärldsförändringar på riskprofilen, lönsamheten och kapitaltäckningen kan analyseras med stresstester som omfattar känslighetsanalyser och scenariotester. Syftet med stresstesterna är att bättre förstå särdragen och osäkerhetsfaktorerna i den egna verksamheten. Tidsspänn och metodkrav sätts i relation till verksamhetsplaner och -krav.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(105) Makroekonomiska omvärldsrisker är bl.a. konjunkturernas inverkan på kreditportföljens kvalitet samt förändringar i räntor, valutakurser, aktiekurser och fastighetspriser. Mikroekonomiska omvärldsrisker är branschinterna strukturförändringar, förändrade konkurrensförhållanden och konkurrenternas ageranden som gör att institutet måste ompröva sin egen strategi för att säkerställa en resultatrik verksamhet. Riskerna i tillsyns- och regleringsmiljön uppstår till följd av förändringar i lagstiftning och tillsyn. Sådana förändringar i regleringsmiljön är t.ex. de nya kapitaltäckningsreglerna och förändringarna i redovisningsreglerna (IFRS), andra internationella regler och EU-lagstiftningen.

²⁴ Mer information t.ex. i CEBS vägledning "Technical aspects of stress testing under the supervisory review process", 14.12.2006.

²⁵ Punkt 2 i bilaga V till direktiv 2006/48/EG.

6.7.4 Sammanfattning av användningen av stresstester i den interna kapitalutvärderingen²⁶

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(106) Stresstesterna är ett proaktivt verktyg för analys av lönsamhetsfaktorer och kapitaltäckning i den interna kapitalutvärderingen. Stresstester utförs för alla risker med relevans för institutets riskprofil med hänsyn till riskens karaktär och väsentlighet. Med stresstester kompletteras också de statistiska modeller som används för beräkning av riskrelaterade kapitalbehov, såsom VaR-modeller.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(107) Institutet skall utifrån sin riskprofil och väsentliga riskexponering bestämma vilka riskfaktorer som skall stresstestas. Stresstesterna skall bygga på onormala men möjliga förhållanden. Stresstester skall genomföras minst en gång per år.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(108) Testerna kan bygga på historiska scenarier, men i vissa fall kan även hypotetiska scenarier vara tänkbara. Historiska scenarier speglar nödvändigtvis inte sådana förhållanden som är onormala men möjliga. Stresstestningen skall genomföras med olika grad av allvar och sannolikhet för scenarierna.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(109) I finansiella företagsgrupper utförs stresstesterna i den interna kapitalutvärderingen i regel utgående från gruppens konsoliderade finansiella ställning. Gruppens moderföretag skall se till att stresstesterna är tillräckligt djupgående täcker marknadernas och näringsgrenarnas särdrag och skillnaderna i utvecklingsfaser mellan de olika länderna. Detta kan ställa krav på flera, skraddarsyddas stresstester i gruppen.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(110) I tabellen nedan har sammanställts krav på analyser och tester i anslutning till riskhanteringen och eventuella hänvisningar till andra standarder från Finansinspektionen med närmare krav angående riskområdena i fråga.

---

²⁶ Mer information i CEBS vägledning "Technical aspects of stress testing under the supervisory review process", 14.12.2006.

Riskområde	Analys	Hänvisningar
IRB-metod för kreditrisk	Instituten skall ha kvalitativa metoder (s.k. stresstester) för bedömning av eventuella negativa effekter av omvärldsförändringar på exponeringarnas kvalitet. De skall bedöma kapitalkäckningen och sin förmåga att stå emot sådana förändringar. De skall regelbundet bedöma effekten av vissa bestämda ekonomiska förhållanden på sin kreditrisk-exponering och på kapitalkravet för kreditrisk. De förhållanden som testas skall vara tämligen stränga så att de åtminstone speglar effekterna av lättare konjunktur nedgångar. Instituten skall i detta sammanhang bedöma migrationen mellan riskklasserna. Merparten av kreditportföljen skall stresstestas.	Styckena 57–58 i denna standard 4.3d Kapitalkrav för kreditrisk enligt intern riskklassificering
Kreditrisk-koncentration	Instituten skall göra olika skattningar av hur ovanliga men potentiellt allvarliga händelser kan påverka kreditriskexponeringen. Sådana kan vara t.ex. stora marknadsprisfluktuationer, större marknadsaktörers konkurser, plötsliga likviditetsförändringar, stora länderrisker som realiserar och liknande situationer.	Styckena 62–63 i denna standard 4.4a Hantering av kreditrisker
Stora exponeringar	Institut som i analysen av stora exponeringar medräknar finansiella säkerheter enligt den fullständiga metoden eller har fått tillstånd att använda egna LGD-estimat och konverteringsfaktorer skall identifiera de situationer som ogynnsamt kunde påverka en finansiell säkerhetsrealiseringsvärde.	Stycke 64 i denna standard RA4.1 Rapportering av stora exponeringar
Interna modeller för kreditrisk-reducering	Instituten skall regelbundet utföra stresstester. Ledningen skall gå igenom testresultaten och de skall avspeglas i riktlinjer och limitsättning.	4.3f Kreditrisk-reducering vid intern riskklassificering

Metod med interna modeller för motpartsrisk	Instituten skall ha lämpliga stresstestningsmetoder tillgängliga för bedömning av sin kapitalkrävning. Dessa stressmått skall jämföras med EPE ²⁷ , och institutet skall betrakta dem som en del av sin interna kapitalutvärdering.	Avsnitt 12.5.3 i 4.3k Kapitalkrävning för motpartsrisk
Marknadsrisk	Instituten skall stresstesta positionerna i handelslagret och större positioner med marknadsrisk i finansieringsverksamheten.	Stycke 68 i denna standard [4.4c Hantering av marknadsrisk]
Interna modeller för marknadsrisk	Instituten skall tillräckligt ofta genomföra heltäckande stresstester och resultaten av testerna skall ses över av ledningen. Testresultaten skall återspeglas i de riktlinjer och limiter som ledningen fastställer.	Avsnitt 12.1 i 4.3g Kapitalkrävning för marknadsrisk
Verksamhetskoncentration	Instituten skall bedöma koncentrationsrisken i sin verksamhet med lämpliga stresstester.	Styckena 89–90 i denna standard
Likviditetsrisk	Instituten skall ha lämpliga stresstester för hantering av likviditetsrisk.	Styckena 98 och 100 i denna standard [4.4d Hantering av likviditetsrisk]
Omvärldsrisk	Omvärldsriskerna skall bedömas i kapitalutvärderingen med lämpliga metoder i förhållande till verksamheten, bl.a. med stresstester.	Styckena 103–104 i denna standard

6.8 Proaktiv kapitalutvärdering

Motivering
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(111) Den interna kapitalutvärderingen baseras på ett proaktivt synsätt. Institutet skall i sin kapitalutvärdering beakta verksamhetsstrategin, de strategiska planerna och effekterna av förändringar i olika omvärldsfaktorer på planerna.

²⁷ EPE = förväntad positiv exponering.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(112) Instituterna skall ha en strategi för att upprätthålla en kapitalnivå enligt målen. De skall ha en kapitalplan som godkänts av högsta ledningen och som innehåller kapitalmål och tidsspannet för måluppfyllelse.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(113) Faktorer som påverkar kapitalutvärderingen kan utöver riskerna vara t.ex. målen för utlåningstillväxten, finansieringskällorna och kapitalanvändningen och förändringarna i dessa, utdelningspolicy och kapitalkravets (pelare 1) utveckling i takt med konjunkturerna.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(114) Av kapitalplanen skall framgå hur institutet i framtiden avser säkerställa sin kapitaltäckning med de begränsningar som finns för kapitalanskaffningen. Kapitalplanen skall också innehålla åtgärder som kan behövas för oförutsedda händelser som påverkar kapitaltäckningen.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(115) Sådana åtgärder kan vara kapitaltillskott, begränsad verksamhet eller riskreduceringsåtgärder.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(116) Kapitalplaneringsprocessen och ansvaret för den skall beskrivas som en del av dokumentationen av kapitalutvärderingsprocessen.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(117) Finansinspektionen råder instituterna att uppdatera sin kapitalplan minst en gång per år och alltid när strategin eller verksamhetsplanen uppdateras och att låta den omfatta minst tre år, dvs. innevarande och två därpå följande år.

6.9 Utgångspunkter för bedömningen av riskrelaterat kapitalbehov

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(118) Institutens interna kapitalutvärdering skall bygga på lämpliga metoder för riskmätning och riskbedömning. Alla institut skall ha dokumenterade processer för mätning och bedömning av sitt riskrelaterade kapitalbehov. Resultatet av kapitalutvärderingen skall avspeglas i institutets verksamhetsstrategi och riskvillighet.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(119) Dokumentationen av institutets riskmättnings- och riskbedömningsmetoder skall innehålla beskrivningar av processerna, dess olika faser och ansvarsfördelningen, använda definitioner och antaganden, använda mätmetoder och metodbeskrivningar, använda datasystem och systembeskrivningar och en beskrivning av kvalitetssäkringen.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(120) Metoderna för mätning och bedömning av det riskrelaterade kapitalbehovet skall kvalitetssäkras. Kvalitetssäkringen skall täcka verifiering av källinformation, antaganden och resultat som erhållits med de använda mätmetoderna. Ledningens ansvar enligt avsnitt 6.3 för utformningen av institutets interna kapitalutvärdering omfattar också kvalitetssäkring av processresultatet.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(121) Proportionalitetsprincipen och utvecklingen av branschpraxis inom branschen återspeglas i den interna kapitalutvärderingen och dess utformning. Institutet kan utforma kapitalutvärderingsprocessen på många olika sätt. Det finns inte bara ett enda sätt att mäta och bedöma risker.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(122) I den interna kapitalutvärderingen kan risker mätas och bedömas t.ex. på följande sätt:

- Institutet kan ta resultaten av mätningen av kapitalbehovet för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk inom pelare 1 som utgångspunkt för sin bedömning och täcka in alla väsentliga risker i relation till sin samlade riskprofil.
- Institutet kan använda andra mätmetoder än metoderna inom pelare 1 för att bestämma det riskrelaterade kapitalbehovet för olika typer av risker. Kapitalbehovet i proportion till institutets samlade riskprofil kan beräknas som summan av resultaten av mätningar utförda med olika metoder.
- Institutet kan använda mer avancerade kvantitativa modeller än de ovan beskrivna metoderna för mätning av sitt riskrelaterade kapitalbehov, t.ex. en modell för ekonomiskt kapital.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(123) Finansinspektionen förutsätter att de metoder institutet använder för mätning och bedömning av riskerna står i proportion till verksamhetens komplexitet och särdrag. Alla institut skall se den interna kapitalutvärderingen som en samlad process och beakta det som står i avsnitt 6.7 om väsentliga risker och mätningen och bedömningen av riskerna.

6.10 Små instituts bedömning av riskrelaterat kapitalbehov

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(124) Små institut kan ta resultaten av beräkningsmetoderna inom pelare 1 som utgångspunkt för mätningen och bedömningen av sitt riskrelaterade kapitalbehov. Men det riskrelaterade kapitalbehovet kan mätas och bedömas även på annat sätt.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(125) När instituten väljer att ta resultaten av pelare 1 som utgångspunkt skall de bedöma sitt kapitalbehov för täckning av kreditrisker, marknadsrisker

och operativa risker utifrån resultaten av beräkningsmetoderna inom pelare 1 och täcka in även de dimensioner av de ovannämnda riskerna som ligger utanför pelare 1 (dvs. element som hör till pelare 2). Institutet skall vidare komplettera sin bedömning med att i ICAAP behandla de risker som inte alls täcks in av pelare 1.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(126) Institut som använder schablonmetoden för kreditrisk bedömer hur den egna kreditportföljen skiljer sig från grundantagandena i Basel II och bl.a. att kapitalkravet inom pelare 1 täcker kreditrisken i tillgångar med låga kreditbetyg eller svaga säkerheter.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(127) Institutet kan basera sin bedömning av ränterisken i finansieringsverksamheten på löptidsobalanser som rapporteras till Finansinspektionen eller på egna antaganden om löptidsobalanser (statisk modell) eller på egna system för portföljhantering (dynamisk modell).

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(128) En analys baserad på nuvärdesmetoden skall beakta minst en ränteförändring i storlek med den ränteförändring som fastställs av Finansinspektionen.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(129) Institutet kan bedöma risken med förvaltningsfastigheter utifrån storleken, kvaliteten och det verkliga värdet på innehavet samt fastighetsstrategin. Kvaliteten påverkas av fastighetens läge, nettointäkterna av fastigheten, utnyttjandegrad och andelen lågavkastande fastigheter.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(130) Institutet kan bedöma sin strukturella finansieringsrisk genom att analysera skillnaden mellan utlåning och inlåning. Likviditetsrisken kan mätas utifrån skillnaderna i kortfristiga kassaflöden.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(131) Institutet kan lägga upp ett relativt enkelt stresstestscenario för den makroekonomiska utvecklingen för att bedöma förlusterna till följd av ogynnsamma konjunkturförändringar.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(132) Analysen av institutets riskprofil kan resultera i att de risker som faller utanför kapitalkraven inom pelare 1 inte alls berör institutet, är mycket små eller beaktas i tillräcklig grad genom att institutet helt enkelt håller en kapitalbuffert utöver kapitalkravet inom ramen för pelare 1.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(133) I modellen ovan förutsätter Finansinspektionen att institutet redovisar sin analys av riskerna utanför pelare 1. Vidare skall institutet kunna visa att en tillräckligt proaktiv kartläggning gjorts av det riskrelaterade kapitalbehovet.

6.11 Stora instituts bedömning av riskrelaterat kapitalbehov

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(134) Finansinspektionen räknar med att stora institut i sin riskrelaterade kapitalutvärdering inför riktlinjer som motsvarar bästa internationella praxis och metoder. Detta innebär att riskerna i kapitalutvärderingsprocessen mäts enligt modellen för ekonomiskt kapital eller någon annan kvantitativ modell.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(135) Finansinspektionen ser många fördelar med att använda modeller för ekonomiskt kapital. Modellerna möjliggör en enhetlig analys, konsolidering och eventuell hänsyn till korrelationer mellan riskerna. Utöver dimensioneringen av det riskrelaterade kapitalbehovet kan resultaten av modellerna för ekonomiskt kapital användas även till fördelning av kapital, bestämning av risklimiter, prissättning av risker och fastställande av avkastningskrav för kapitalet.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(136) Institut som använder modeller som bygger på begreppet ekonomiskt kapital eller andra kvantitativa modeller skall se kapitalutvärderingen som en samlad process och beakta det som står i avsnitt 6.7. Institutet skall kunna redovisa skillnaderna mellan beräkningen av kapitalkrav för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk inom ramen för pelare 1 och sin interna kapitalutvärderingsprocess.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(137) Stora instituts bedömning och utvärdering av ränterisken i sin finansieringsverksamhet ur inkomstrisikperspektiv bör bygga på dynamiska modeller (prognoser om förändringar i balansposter och räntor).

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(138) En analys baserad på nuvärdesmetoden skall beakta minst en ränteförändring i storlek med den ränteförändring som fastställs av Finansinspektionen.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(139) Utöver standardchocker bör instituten kunna beräkna sina räntepositioner och mäta deras känslighet för

- förändringar i formen på avkastningskurvan
- förändringar i förhållandena mellan olika marknadsräntor (s.k. basrisk)
- förändringar i antaganden om t.ex. kundernas beteende.

Ränterisk i finansieringsverksamheten

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(140) Institutet kan definiera och mäta sin ränterisk som en ränterisk i hela verksamheten. Stora instituts bedömning och utvärdering av ränterisken i sin balansräkning bör bygga på dynamiska modeller (prognoser om förändringar i

balansposter och räntor). Känslighetsanalyser av ränterisken täcker minst följande: känslighet för förändringar i räntenivån, känslighet för förändringar i avkastningskurvan, basrisk (förändringar i ränteskillnader mellan olika marknader) och konsekvenser av kundbeteendet.

Omvärldsrisiker

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(141) Mätningen och bedömningen av det riskrelaterade kapitalbehovet skall också beakta de risker som hänför sig till omvärlden. Dessa risker kan medräknas i de använda modellerna eller i särskilda stresstester. Stress-testerna bör täcka förändringarna i makroekonomiska jämviktsvariabler.

6.11.1 Användning av kvantitativa modeller

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(142) De kvantitativa modellerna bör uppfylla åtminstone följande allmänna kriterier:

- Modellens användningssyfte och tillämpningsområde i kapitalutvärderingen och kapitalplaneringen skall definieras. Vidare skall definieras hur och på vilka grunder det ekonomiska kapitalet fördelas på olika risker, verksamheter, enheter osv. Institutet skall också definiera hur modellen används i den operativa ledningen av verksamheterna, i prissättningen av produkter, vid fastställandet av risklimit, i resultatanalysen och eventuellt i belöningsystemen.
- De centrala begreppen i modellen skall vara klart definierade. Av definitionerna skall framgå grunderna för riskklassificeringen, väsentlighetskriterierna och de olika riskdimensionerna. Vidare skall framgå konfidensintervall och urvalskriterier för observationsperioden.
- Mätmetoderna för de olika riskerna skall kunna valideras mot bästa praxis inom finansbranschen. De skall uppfylla tillförlitlighetskriterierna för statistisk-matematisk modellering. Institutet skall noga analysera antagandena för riskmått, indatabehovet samt måttens analytiska styrkor, svagheter eller tolkningsproblem.
- En heltäckande redogörelse för använda rixskombinationslösningar och analysmetoder skall ges. Att eventuella diversifieringsfördelar mellan riskerna beaktas vid beräkningen av behovet av ekonomiskt kapital skall kunna underbyggas på ett övertygande sätt.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(143) Den interna utvärderingen av de använda modellerna skall ta fasta på åtminstone följande aspekter:

- beräkningsmodellernas effektivitet och tillförlitlighet som process
- använda metoders och centrala antagandens riktighet och begränsningar
- analysmetodernas och måttens ändamålsenlighet och tillförlitlighet
- integrering av beräkningsprocessen i ledningens övriga styrsystem och den löpande verksamhetsstyrningen på olika nivåer i organisationen.

6.12 Resultatens validitet

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(144) Den interna kapitalutvärderingen resulterar i: en bedömning av kapitalbehovet för täckning av institutets samlade riskprofil, en kritisk kartläggning av de kvalitativa riskerna och en analys av riskhanteringsförmågan. Kapitalutvärderingen skall enligt avsnitt 6.6 täcka också andra aspekter av betydelse i fråga om kapitalbelopp och -slag.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(145) Institutet skall redovisa hur kapitalbehovet är beräknat i proportion till sin samlade riskprofil och andra aspekter av vikt för kapitalutvärderingen. De skall kunna specificera likheterna och skillnaderna mellan processresultatet och kapitalkravet inom ramen för pelare 1. Vid behov skall institutet kunna redovisa hur deras begrepp skiljer sig från Finansinspektionens.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(146) Institutet skall offentliggöra minst den information om sin kapitaltäckning som upplysningsplikten (pelare 3) förutsätter. Information skall innehålla bl.a. strategierna och processerna för riskhanteringen och en sammanfattning av kapitaltäckningsanalysen med utgångspunkt i den befintliga verksamheten och verksamhetsplanerna.

Rekommendation

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(147) Institutet rekommenderas också att offentliggöra resultaten av sin interna kapitalutvärdering så att de redovisar kapitalbehovet och kapitaltäckningen i proportion till sin riskprofil, sina egna definitioner av de kapitalposter som inräknas i riskhanteringsförmågan och de kvantitativa och kvalitativa målen för kapitaltäckningen i kapitalutvärderingsprocessen. För att institutets faktiska kapitaltäckning skall kunna analyseras krävs god marknadsinformation om kapitalutvärderingsprocessen och processresultaten. Detta möjliggör jämförbarhet mellan institutet. Institutet skall jämföra resultaten av sin interna kapitalutvärdering med motsvarande resultat i sin egen jämförelsegrupp och på så sätt försäkra sig om att resultaten är rimliga. En resultatanalys mot jämförelsegruppen bör göras åtminstone för internt bruk.

7

SÄRDRAG I VÄRDEPAPPERSFÖRETAGENS INTERNA KAPITALUTVÄRDERING

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(1) Värdepappersföretagen klassificeras i regel som små institut enligt denna standard. Framför allt de som för att få verksamhetstillstånd behöver ett startkapital på 125 000 euro är små institut enligt denna standard. Verksamhetens faktiska omfattning och komplexitet och företagets tillhörighet till en koncern eller finansiell företagsgrupp kan dock begränsa regelverkens tillämpning på värdepappersföretagen.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(2) Föreskrifterna och de allmänna råden om utformningen av den interna kapitalutvärderingen i kapitel 6 i denna standard gäller också värdepappersföretagen. Alla värdepappersföretag skall ha dokumenterat sin interna kapitalutvärderingsprocess i en beskrivning som godkänts av högsta ledningen och som uppfyller minimikraven i kapitel 6:

- Högsta ledningen skall sätta upp ett kapitalmål i proportion till verksamhets- och omvärldsriskerna.
- Företagets interna kapitalutvärdering skall utformas så att verkställande och högsta ledningen löpande kan bedöma de större risker som uppstår i verksamheten.
- Kapitalutvärderingen skall utgå från riskerna och täcka in alla väsentliga risker och målen i fråga om kapitalbelopp och -slag.
- Kapitalutvärderingen skall vara proaktiv och beakta de strategiska verksamhetsplanerna och omvärldsfaktorernas effekter.
- Mätningen och bedömningen av riskerna i kapitalutvärderingsprocessen kan utgå från resultaten av beräkningsmetoderna inom ramen för pelare 1.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(3) Värdepappersföretagen bedömer riskerna enligt avsnitt 6.7 i tillämpliga delar. Nedan finns ytterligare regler för bedömning av typiska risker i

värdepappersverksamheten riktade särskilt till företag som i liten skala tillhandahåller investeringstjänster.

Bindande
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(4) Alla värdepappersföretag skall bedöma koncentrationsrisken i sin verksamhet. Koncentrationsrisk kan uppstå inte bara till följd av stora exponeringar och riskkoncentrationer enligt RA4.1 utan också t.ex. till följd av ett alltför litet antal motparter eller kunder, transaktionsstorlek eller verksamhetens beroende av en enstaka produkt eller tjänst. Exempelvis vid strukturaffärer skall företaget räkna med oförutsedda förluster till följd av att en överenskommen provision kanske inte betalas om motparten bestrider ett avtal. Företag som tillhandahåller kapitalförvaltning skall t.ex. räkna med att antalet kunder eller de förvaltade tillgångarna plötsligt minskar från att redan innan har varit begränsade.

Bindande
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(5) Värdepappersföretagen skall bedöma effekten av omvärldsfaktorer på kapitalkäckningen. Detta innebär t.ex. att de skall lägga upp strategier och verksamhetsplaner som beredskap för försämrade marknadsförhållanden eller bedöma kapitalkäckningen inför expansion till nya länder, på nya marknader eller med nya produkter.

Bindande
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(6) Värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster som gäller mottagande, vidarebefordran eller utförande av kundorder som avser finansiella instrument skall särskilt bedöma de legala riskerna till följd av att förfaranden som inrättats till skydd för kunderna åsidosätts eller ryktesrisken realiserar av samma orsak.

Bindande
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(7) Värdepappersföretag som handlar för egen räkning skall framför allt bedöma sin egen direkta marknadsrisk och likviditetsrisk och den marknadsrisk som följer av att en utförd kundorder som inte avvecklas.

Bindande
Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(8) Kapitalförvaltande värdepappersföretag skall liksom fondhandlare bedöma de legala riskerna som kan uppstå om förfaranden som inrättats till skydd för kunden åsidosätts eller ryktesrisken realiserar av samma orsak.

8

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSE

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(1) Om ett kreditinstitut enligt 178 § i kreditinstitutslagen (121/2007) utnyttjar sin rätt att ännu under 2007 beräkna kapitalkravet enligt 55 § 1 mom. 1 punkten i samma lag i enlighet med de bestämmelser som gällde när den nämnda lagen trädde i kraft, tillämpas denna standard på kreditinstitutet först från och med den 1 januari 2008.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(2) Motsvarande övergångsbestämmelse som ovan tillämpas på värdepappersföretag med stöd av övergångsbestämmelsen i lagen (135/2007) om ändring av lagen om värdepappersföretag (579/1996).

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(3) Motsvarande övergångsbestämmelse som ovan tillämpas på fondbolag med stöd av övergångsbestämmelsen i lagen (134/2007) om ändring av lagen om placeringsfonder (48/1996).

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(4) Motsvarande övergångsbestämmelse som ovan tillämpas på centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker med stöd av övergångsbestämmelsen i lagen (124/2007) om ändring av lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (1504/2001).

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(5) Denna standard tillämpas före den 1 januari 2011 inte på värdepappersföretag som med stöd av koncessionsvillkoren får tillhandahålla investeringstjänster endast med hjälp av derivat på råvarumarknaden.

9

RAPPORTERING TILL FINANSINSPEKTIONEN

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(1) Till god intern kapitalutvärdering hör att instituten i förhållande till arten och omfattningen av sin verksamhet har tillräckliga skriftliga principer och rutiner för identifiering, mätning och rapportering av risker som hotar deras kapitalkäckning, för risktagande, riskbegränsning och annan riskhantering samt för täckning av riskerna med kapitalbasen.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(2) En beskrivning av den interna kapitalutvärderingsprocessen enligt kraven i denna standard och processresultatens validitet är de viktigaste underlagen för tillsynsmyndighetens årliga samlade kapitalbedömning och ICAAP/SREP-dialogen.

Bindande

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(3) Innan instituten börjar tillämpa kraven i denna standard skall de lämna Finansinspektionen tillräckliga upplysningar om det samlade systemet för sin interna kapitalutvärdering och den praktiska utformningen av utvärderingsprocessen samt om resultaten. ICAAP-materialet skall i uppdaterad form lämnas in till Finansinspektionen årligen enligt överenskommet schema och alltid omedelbart vid väsentliga förändringar.

Motivering

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(4) För ICAAP-beskrivningen finns ingen given modell. Institutet kan använda sig av andra strategiska och operativa styrprocesser, beskrivningar, vägledningar och kontroll- och beslutsstrukturer i sin verksamhet. Syftet med det ICAAP-material som lämnas in till tillsynsmyndigheten är att ge en bra bild av hur kapitalbelopp och -slag täcker de väsentliga risker som institutet exponeras för, hur de interna kapitalmålen fastställs och hurdan proaktiv kapitalplanering institutet har. Andra frågor av intresse är integreringen av den interna kapitalutvärderingen med verksamhetsplaneringen och ledningens andra styr- och kontrollsystem samt den löpande kvalitetssäkringen och den regelbundna oberoende översynen av ICAAP-processen.

10

DEFINITIONER

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(1) Med riskprofil avses risker som institutet exponeras för i sin verksamhet och i omvärlden.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(2) Med högsta ledningen avses här det organ som fastställer de allmänna verksamhetsramarna för institutet och som ansvarar för organisationens verksamhet, verksamhetsplaner och mål och en fungerande intern kontroll. Med högsta ledningen avses i regel styrelsen. Om institutet har både förvaltningsråd och styrelse bildar de tillsammans högsta ledningen. De interna instruktionerna skall i så fall i detalj specificera vilka av högsta ledningens uppgifter förvaltningsrådet ansvarar för och vilka styrelsen ansvarar för.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(3) Verkställande ledningen svarar för den dagliga operativa ledningen av institutet enligt principer som antagits av högsta ledningen och verkställer högsta ledningens beslut. Den operativa ledningen består av verkställande direktören och en ledningsgrupp som utsetts till stöd för denne. Till verkställande ledningen hör också personer som direkt sorterar under verkställande direktören och som denne delegerat en del av sin beslutanderätt till fastän de inte ingår i ledningsgruppen.

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(4) Ekonomiskt kapital står allmänt taget för det kapital som behövs för att täcka oväntade förluster till följd av risker som institutet exponeras för. Det ekonomiska kapitalet beräknas med statistisk-matematiska metoder, under en given observationsperiod och med viss sannolikhet (med förhandsvalt konfidensintervall).

Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007

(5) Med stora institut avses i denna standard institut som driver en omfattande och komplex verksamhet, är betydande inom finansbranschen och driver verksamhet internationellt och/eller inom flera affärsområden. Institutet kan använda en modell för ekonomiskt kapital eller andra kvantitativa modeller för beräkning av sitt riskrelaterade kapitalbehov.

Vanligen använder instituten avancerade metoder för beräkning av sitt kapitalkrav inom ramen för pelare 1, t.ex. en metod för beräkning av kapitalkrav för kreditrisker baserad på intern riksklassificering (IRB-metod), interna modeller för marknadsrisker och en internmätningmetod (AMA) eller schablonmetoden (SA) för operativa risker. Det är institutet självt som vid utformningen av sin kapitalutvärderingsprocess klassificerar sin verksamhet som komplex utifrån kriterierna ovan.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(6) Med små institut avses i denna standard institut vars verksamhet varken är omfattande eller komplex. Institutet driver verksamhet i Finland utan att ha någon nämnvärd verksamhet utomlands. I sin kapitalutvärdering för mätning av sitt riskrelaterade kapitalbehov använder institutet varken någon modell för ekonomiskt kapital eller någon annan kvantitativ modell. Kapitalkravet inom ramen för pelare 1 beräknar instituten vanligen med någon enkel metod såsom schablonmetoden för kreditrisker eller basmetoden för operativa risker. Små institut har nödvändigtvis inte något kapitalkrav för marknadsrisker inom ramen för pelare 1. Det är institutet självt som vid utformningen av sin kapitalutvärderingsprocess klassificerar sin verksamhet som ensartad utifrån kriterierna ovan.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(7) Med kvarstående risk avses i denna standard den risk som kvarstår efter kreditriskreduceringsåtgärder, t.ex. legal risk eller likviditetsrisk.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(8) Med ränterisk avses den osäkerhet i verksamheten som uppstår till följd av ränteförändringar. Komponenter i ränterisken är: a) inkomstrisk (income risk) som uppstår till följd av löptidsobalanser mellan tillgångar och skulder, b) investeringsrisk (investment risk) som uppstår till följd av förändringar i marknadsvärdet på skuldebrev och derivat, och c) basrisk (basis risk) som beror på olika räntebindning för inlåning och upplåning.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(9) Med likviditetsrisk avses osäkerheten till följd av skillnaden mellan inkommande och utgående kortfristiga kassaflöden.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(10) Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som är förenad med finansieringen av långfristig utlåning.

*Utfärdad 1.12.2006
Gäller fr.o.m. 1.3.2007*

(11) Metoder för bedömning av omvärldsrisk:

- Känslighetsanalysen granskar effekten av enskilda riskfaktorer förändringar på aktörens finansiella ställning utan att specificera orsaken till förändringarna.
- Ett stresstest är en metod i riskhanteringen för bedömning av effekterna av vissa händelser eller ekonomiska variablers rörelser på aktörens finansiella ställning. De analyserade händelserna eller

förändringarna är vanligen exceptionella men möjliga.

- Med ett scenariotest granskas flera riskfaktorers samtidiga förändringar så, att orsaken till förändringarna är noggrant specificerad.

11

YTTERLIGARE INFORMATION

Kontaktinformation finns i listan över [standardansvariga](#) på Finansinspektionens webbplats. Uppllysningar lämnas också av:

- Institutionstillsyn, tfn 010 831 5207

12

BILAGA: KORT OM TILLSYVEN I PELARE 2

Syftet med tillsynen i pelare 2 (Supervisory Review Process, SRP) är att säkerställa att instituten har det kapital som behövs för att täcka alla väsentliga risker som de exponeras för i sin verksamhet och att de har lämpliga riskhanteringssystem i förhållande till riskerna. SRP är en samverkan mellan institutets interna kapitalutvärderingsprocess (ICAAP) och tillsynsmyndighetens samlade kapitalbedömning (SREP). Dialogen mellan dessa spelar en nyckelroll för utvärderingsresultatet. Finansinspektionen vill dock betona att institutets interna kapitalutvärdering och tillsynsmyndighetens samlade kapitalbedömning är två helt fristående processer.

Tillsynsmyndighetens skyldigheter i SRP och rätt att kräva korrigerande åtgärder bygger på artiklarna 124 och 136 och bilaga XI i direktiv 2006/48/EG och ursprungligen på principerna i pelare 2 i Baselkommitténs rekommendation. I 85 § i kreditinstitutslagen (121/2007) finns bestämmelser om Finansinspektionens skyldigheter att årligen granska och utvärdera institutets interna kapitalutvärderingsprocess, deras strategi för att upprätthålla kapitaltäckningen och deras förmåga att uppfylla kapitalkraven. I 86–88 § i samma lag föreskrivs om tillsynsåtgärder som Finansinspektionen kan vidta för korrigerande av institutets finansiella verksamhetsförutsättningar.

In sin samlade kapitalbedömning granskar och utvärderar Finansinspektionen institutets interna kapitalutvärdering som ett samlat system och gör en oberoende bedömning av institutets riskprofil. I SRP kompletteras bedömningen av ICAAP-processen och processresultaten med eventuella tillsynsåtgärder. Finansinspektionen vill understryka att den samlande kapitalbedömningen gäller institutets interna kapitalutvärderingsprocess och resultaten av denna process.

Dialogen mellan Finansinspektionen och instituten i olika former spelar en nyckelroll i bedömningen av deras kapitalutvärderingsprocess och resultaten av den processen. Utifrån denna dialog bildar sig Finansinspektionen en uppfattning om hur den interna kapitalutvärderingen är organiserad som helhet. Finansinspektionen bedömer bl.a. den interna kapitalutvärderingens integrering i övriga ledningssystem, ledningens roller och ansvar för utformningen av ICAAP och den proaktiva kapitalplaneringen med utgångspunkt i verksamhetsplaneringen. Av centralt intresse är vidare ICAAP-processens riskinriktning, en heltäckande riskidentifiering, antagandena och metoderna för riskmätning och riskbedömning samt riskkombinationerna. Institutet skall verifiera hur väsentliga risker mäts och bedöms och hur kapital fördelas på kvantitativa risker för täckning av dem. Eventuella skillnader mellan det kapital som fördelats på riskerna i kapitalutvärderingsprocessen och kapitalkravet skall kunna förklaras.

Finansinspektionen skall i sin bedömning ta ställning till att institutet har en kapitalbas som till belopp och slag täcker de risker det exponeras för. Dialogen mellan Finansinspektionen och företaget bygger på fyra punkter enligt avsnitt 6.7:

- risker för vilka kapitalkrav beräknas inom ramen för pelare 1
- risker som endast till en del täcks in av pelare 1
- risker som faller utanför pelare 1
- omvärldsrisker.

I dialogen med instituten fördjupar och utvidgar Finansinspektionen sin bild av deras kapitalutvärderingsprocess, antagandena i riskmätningen och riskbedömningen och resultatet av kapitalutvärderingsprocessen. Samtidigt kan Finansinspektionen genom att ställa frågor testa institutens kapitalutvärderingsprocess och därigenom underlätta analysen av processresultaten. Utifrån denna dialog kan instituten ändra sin process som svar på kommentarerna från Finansinspektionen.

Finansinspektionen bestämmer i vilken form och omfattning dialogen med varje institut förs. Hänsyn tas till institutets organisationsstruktur och verksamhetens art, omfattning och komplexitet.

Finansinspektionen utvecklar sitt nuvarande riskbedömningssystem och kommer att använda det i sin samlade kapitalbedömning (SREP) och som stöd för utvärderingsdialogen mellan sig och instituten.